

Gedeputeerde Staten

Voorzitter Provinciale Staten

onderwerp
Toezegging 170 en toezenden Rapport
'Ganzen in Zeeland

kenmerk
19005761

behandeld door
Drs. T.J. Kalverboer
+31 118 631505

verzonden

Middelburg, 26 februari 2019

Geachte voorzitter,

Middels deze brief willen wij u informeren over twee onderwerpen, te weten het rapport '**Ganzen in Zeeland: Stand van zaken na drie jaar Zeeuws Ganzenakkoord**' en de **Inventarisatie beschikbare rapporten (deel van toezegging 170, commissie Ruimte)**.

Wij sturen u het rapport 'Ganzen in Zeeland: Stand van zaken na drie jaar Zeeuws Ganzenakkoord' (bijlage). Het voorliggende rapport is een tussenevaluatie om te komen tot meer inzicht in het ganzenbeheer in Zeeland.

Deze evaluatie is in samenwerking met Faunabeheereenheid Zeeland (FBE) opgesteld en wordt door het bestuur van de FBE onderschreven. FBE gaan de uitkomsten van de evaluatie meenemen in het nieuw op te stellen Faunabeheerplan ganzen vanaf 2020.

Eind 2014 is het Zeeuws Ganzenakkoord gesloten. Een landelijk ganzenakkoord is niet gehaald. Het ganzenakkoord beoogt populaties ganzen duurzaam in stand te houden op een niveau, waarbij een goed evenwicht wordt gevonden tussen de populatieomvang en de risico's die daarmee samenhangen. In het ganzenakkoord is een schadeniveau en een streefstand t.a.v. de populatieomvang van overzomerende ganzen afgesproken.

Deze evaluatie bevat de gegevens over de jaren 2015, 2016 en 2017. Het is een tussenevaluatie, dus nog te vroeg om echt definitieve conclusies uit te trekken.

Het rapport 'Ganzen in Zeeland' begint met duidelijke achtergrondinformatie, namelijk de aanleiding, doelstelling en de uitgangspunten zoals het Zeeuws Ganzenakkoord en de begrenzing van rustgebieden. Het faunabeheerplan en het wettelijk kader worden daarna toegelicht. Vervolgens wordt in het hoofdstuk 'cijfers en feiten' inzicht gegeven in de schadecijfers en -ontwikkeling per soort gans en wordt de subsidieregeling ganzenrustgebieden toegelicht en de mate waarin hiervan gebruik wordt gemaakt. Ook worden de beheermaatregelen van de grootste schadeveroorzakende soorten zomerganzen in Zeeland en de populatieontwikkeling weergegeven.

In het laatste hoofdstuk staan conclusies en aanbevelingen.

Een van de aanbevelingen die uit het rapport naar voren komt is de volgende: Richting toekomst verdient het aanbeveling om niet enkel uit te gaan van financiële schade maar ook parameters als grootte beschadigd oppervlak gewas (Ha), mate van beschadiging (%) en geografische ligging mee te nemen. Verder lijkt het er op dat een aantal beheermaatregelen nog niet optimaal wordt uitgevoerd. De aanbeveling is om hierop in de toekomst te letten. Gedeputeerde Staten willen stellen dat daar nu mee aan de slag gegaan wordt.

U ontvangt bij deze een inventarisatie van de beschikbare rapporten in verband met toezegging 170.

170	Ruimte	Schönknecht	07-dec-18	N.a.v. Statenvoortel Beleidsnota Natuurwetgeving: In aansluiting op de toezegging in de commissie Ruimte van 16 november 2018, dat ik de commissie jaarlijks zal informeren over de stand van zaken m.b.t. uitvoering en middelen / bestedingsdoelen genoemd in en voortvloeiend uit de Beleidsnota Natuurwetgeving zeg ik de inventarisatie van de beschikbare rapporten toe vóór 1 maart 2019. Daarna zullen GS aan de commissie Ruimte, op basis van de inventarisatie, een oplegrapportage voorleggen.	Voor 1 maart 2019.
-----	--------	-------------	-----------	--	--------------------

Zoals in toezegging 170 aangegeven hebben wij voor u een inventarisatie van beschikbare rapporten fauna gemaakt welke betrekking hebben op Zeeland. De hoeveelheid aan beschikbare gegevens en informatie is zeer omvangrijk en divers. In de loop van 2019 zal een oplegrapportage over natuur in Zeeland aan uw Staten worden voorgelegd.

In de inventarisatie staan allereerst de organisaties die specifiek en in opdracht voor Zeeland faunazaken bijhouden en monitoren, zoals de Faunabeheereenheid Zeeland, BIJ12 en Sovon.

Daarna staan websites vermeld van organisaties die, veelal middels vrijwilligers, gegevens van een soortgroep bijhouden, zoals aantallen, verspreiding etc. Bij een soortgroep valt bijvoorbeeld te denken aan amfibieën, vlinders, zoogdieren en overige insecten.

Verder zijn er nog publicaties met een evaluatie of waardering over heel Nederland, waar Zeeland in genoemd wordt, zoals van het Planbureau voor de Leefomgeving of het Living Planet Report.

Als laatste is de eigen website van de Provincie Zeeland vermeld, waar onze beleidsinformatie op terug te vinden is.

Voor de volledigheid valt nog op te merken dat de lijst niet limitatief is. Het is de bedoeling om een redelijke indruk te geven van de hoeveelheid en beschikbaarheid van fauna informatie over Zeeland.

Beschikbare rapporten Faunazaken

Faunabeheereenheid Zeeland

Faunabeheerplannen:

- [Faunabeheerplan Zeeland 2015-2020 Ganzen](#)
- [Faunabeheerplan Zeeland 2015-2020 Zoogdieren en overige vogelsoorten](#)
- [Faunabeheerplan Zeeland Jacht en vrijstelling 2017-2019](#)
- [Faunabeheerplan Zeeland Ree 2018-2023](#)

Ganzen Rustgebieden:

- [Overzichtskaat Ganzenrustgebieden Zeeland](#)
- En verder detailkaarten per rustgebied.

Diversen:

- [Jaarverslag Faunabeheereenheid Zeeland 2017](#)
- [Jaarrapportage ganzen 2017](#)
- [Jaarrapportage ree 2017-2018](#)
- [Jaarrapportage vos 2017-2018](#)
- [Overzicht afschot 2017](#)
- [Overzicht tellingen 2017-2018](#)
- [Rapport 'Met de vos aan tafel' , november 2017](#)
- [Besluit Zeeland aanwijzing ex artikel 67 Flora-en-faunawet](#)
- [Sovontelling Zomerganzen in Zeeland inventarisatierapport 2015](#)
- [SOVON Rapport Zomerganzen in Zeeland 2012](#)
- [Uitspraak Rechtbank aanwijzingsbesluit Zeeland](#)
- [Verordening Wet natuurbescherming Zeeland 2017](#)
- [Zeeuws Ganzenakkoord](#)

BIJ12 (faunaschade)

Inhoud van het onderwerp Faunazaken- algemeen:

- [Akkerbouw](#)
- [Grasland](#)
- [Monitor Faunaschade](#)
- [Tegemoetkoming faunaschade](#)
- [Ontheffing en Faunabeheereenheid](#)
- [Taxaties](#)
- [Landelijk Meldpunt Faunaschade](#)
- [Faunaschade PreventieKit \(FPK\)](#)
- [Bijzondere regelingen](#)
- [Faunaschade: informatie per diersoort](#)
- [Maatschappelijke Adviesraad Faunaschade](#) De MARF heeft in haar [adviesprogramma](#) bepaald over welke thema's zij advies wil uitbrengen aan de 12 provincies. Het rapport met adviesprogramma is eind 2017 aangeboden aan de bestuurlijke adviescommissie Vitaal Platteland van het IPO. De Raad heeft in haar adviesprogramma de volgende thema's benoemd:
  - Gebiedsgericht faunaschadebeleid
  - Maatschappelijke optimalisatie systematiek tegemoetkoming faunaschade
  - Robuuste ganzenaanpak
- [Onderzoek BIJ12](#)
- [Friese ganzenbeleid 2018](#)
- [Wolvenplan: <https://www.bij12.nl/nieuws/wolvenplan-goedgekeurd-door-provincies/>](#)
- [Voortgangsrapportage natuur: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/voortgangsrapportages-natuur/>](#)

**BIJ12 Onderwerp Faunazaken- Zeeland:
Monitor Faunaschade**

De Monitor Faunaschade geeft de mogelijkheid om per provincie, diersoort, gewas en jaartal faunaschadecijfers op te vragen. De cijfers die worden opgevraagd via de Monitor Faunaschade betreffen getaxeerde schades en aan de aanvragers verleende tegemoetkomingen.

Sovon (vogels)

Lijst van publicaties:

<https://www.sovon.nl/nl/content/publicaties>

Zoeken op de site van Sovon naar rapporten over Zeeland geeft in februari'19 101 hits inzake tellingen en monitoring: <https://www.sovon.nl/nl/search/site/provincie%20zeeland>

Vogels per provincie staan op:

<https://www.sovon.nl/provincies> klik de Provincie Zeeland aan en kies een soort. Er verschijnen kaarten met verspreiding, trend e.d.

Ravon (amfibieën, reptielen en vissen)

<https://www.ravon.nl/publicaties>

Zoogdiervereniging

<https://www.zoogdiervereniging.nl/>

Vlinderstichting

<https://www.vlinderstichting.nl/>

Overige insecten

<http://www.eis-nederland.nl/>

Verspreidingsatlas, o.a. kaartjes van zoogdieren, gebaseerd op de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFFF)

Het belang van de NDFFF is groot, hier zit in feite alle soorten data in die verzameld wordt door de provincie via SNL en soorten organisaties. Ook de losse waarnemingen van www.waarneming.nl zitten hierin.

www.ndff.nl

<https://www.verspreidingsatlas.nl/>

Lerende evaluatie natuurpact, Planbureau voor de Leefomgeving (i.v.m. decentralisatie)

<https://themasites.pbl.nl/evaluatie-natuurpact/>

Zoute en zilte natuur in Nederland, Living Planet Report 2017 (WNF)

<http://library.wur.nl/WebQuery/hydrotheek/2224008>

Lerende evaluatie natuurpact:

<https://themasites.pbl.nl/evaluatie-natuurpact/>

Netwerk ecologische monitoring:

<http://www.netwerkecologischemonitoring.nl/>

<http://www.netwerkecologischemonitoring.nl/publicaties>

Compendium voor de leefomgeving:

<https://www.clo.nl/onderwerpen/biodiversiteit>

Provincie Zeeland

De eigen site van de Provincie Zeeland geeft ook informatie en rapporten inzake fauna, voornamelijk beleidsstukken. Deze zijn te vinden onder: <https://www.zeeland.nl/natuur-en-landschap/natuurbeleid>

- [Bouwstenennotitie natuurvisie Zeeland \(5.09 MB\)](#)
- [Beleidsnota Natuurwetgeving; Meer prioriteit voor Zeeuwse biodiversiteit \(61.73 MB\)](#)
- [Publieksversie Natuurvisie Zeeland in vogelvlucht \(6.32 MB\)](#)
- [Natuurvisie Zeeland 2017-2022; Antwoordnota en voorstel wijzigingen \(2.23 MB\)](#)
- [Natuurvisie Zeeland 2017-2022; Beleidsnota \(41.37 MB\)](#)
- [Kadernota Natuurvisie Zeeland - Antwoordnota \(494 KB\)](#)
- [Omgevingsplan Zeeland 2012-2018 \(9.9 MB\)](#)
- [Natuurbeheerplan Zeeland 2016 \(39.58 MB\)](#)
- [Verslag publieksbijeenkomsten Natuurvisie Provincie Zeeland \(2.21 MB\)](#)
- [Kadernota Natuurvisie Zeeland 2016-2022 \(662 KB\)](#)

Wij gaan ervan uit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd inzake de inventarisatie van beschikbare rapporten (deel van toezegging 170).

Met vriendelijke groet,

gedeputeerde staten,

Drs. J.M.M. Polman, voorzitter

A.W. Smit, secretaris

Bijlagen: 1. Rapport 'Ganzen in Zeeland, stand van zaken na drie jaar Zeeuws Ganzenakkoord'.